

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΛΓΕΒΡΑΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

02-12-2017

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό Βιβλίο σελ. 63.

Μονάδες 10

A2. Σχολικό Βιβλίο σελ. 69.

Μονάδες 5

A3. Να χαρακτηρίσετε ως σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ) καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις:

α) Αν $\alpha \cdot \beta = 0$ τότε $\alpha = 0$ και $\beta = 0$ Λ

β) Ισχύει ότι: $\left((-2)^3\right)^4 = \left(2^4\right)^3$ Σ

γ) Ισχύει ότι: $(\alpha - \beta)^3 = (\alpha - \beta)(\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2)$ Λ

δ) Για $x \neq 0$ ισχύει ότι: $\left(\frac{3}{x}\right)^{-4} = \frac{x^4}{81}$ Σ

ε) Ισχύει $\frac{x}{2} - 1 = \frac{x-1}{2}$ Λ

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

B1. Δίνεται η παράσταση: $A = \left[(2x^3y)^{-2} : \left(4^{-\frac{1}{3}}x^{-2}y^{-1} \right)^3 \right] \cdot \left(-\frac{1}{2}x^{-3}y^{-2} \right)^{-1}$.

Να αποδείξετε ότι: $A = -2x^3y^3$.

Μονάδες 6

Λύση

$$A = \left[(2x^3y)^{-2} : \left(4^{-\frac{1}{3}}x^{-2}y^{-1} \right)^3 \right] \cdot \left(-\frac{1}{2}x^{-3}y^{-2} \right)^{-1}$$

$$A = \left[\frac{1}{(2x^3y)^2} : (4^{-1}x^{-6}y^{-3}) \right] \cdot \frac{1}{-\frac{1}{2}x^{-3}y^{-2}}$$

$$A = \left[\frac{1}{4x^6y^2} \cdot \frac{1}{4^{-1}x^{-6}y^{-3}} \right] \cdot \left(-\frac{1}{\frac{1}{2x^3y^2}} \right)$$

$$A = \left[\frac{1}{4x^6y^2} \cdot \frac{1}{\frac{1}{4x^6y^3}} \right] \cdot \left(-\frac{1}{\frac{1}{2x^3y^2}} \right)$$

$$A = \left[\frac{1}{\cancel{4x^6}y^2} \cdot \cancel{4}x^6y^{\cancel{3}} \right] \cdot (-2x^3y^2)$$

$$A = y \cdot (-2x^3y^2)$$

$$A = -2x^3y^3$$

B2. Να απλοποιήσετε την παράσταση:

$$\frac{\alpha}{\alpha\beta - \beta^2} - \frac{\beta}{\alpha^2 - \alpha\beta} \quad , \text{ όπου } \alpha\beta \neq 0, \alpha \neq \beta$$

Μονάδες 7

Λύση

$$\begin{aligned} \frac{\alpha}{\alpha\beta - \beta^2} - \frac{\beta}{\alpha^2 - \alpha\beta} &= \frac{\alpha}{\beta \cdot (\alpha - \beta)} - \frac{\beta}{\alpha \cdot (\alpha - \beta)} = \frac{\alpha^2}{\alpha \cdot \beta \cdot (\alpha - \beta)} - \frac{\beta^2}{\alpha \cdot \beta \cdot (\alpha - \beta)} = \\ &= \frac{\alpha^2 - \beta^2}{\alpha \cdot \beta \cdot (\alpha - \beta)} = \frac{(\cancel{\alpha - \beta})(\alpha + \beta)}{\alpha \cdot \beta \cdot (\cancel{\alpha - \beta})} = \frac{\alpha + \beta}{\alpha \cdot \beta} = \frac{\cancel{\alpha}}{\cancel{\alpha} \cdot \beta} + \frac{\cancel{\beta}}{\alpha \cdot \cancel{\beta}} = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} \end{aligned}$$

B3. Να αποδείξετε ότι:

$$\alpha) \left(\frac{\alpha + \beta}{2} \right)^2 \geq \alpha\beta$$

$$\beta) \alpha^2 + \beta^2 + -2\alpha + 2\beta + 2 \geq 0$$

Μονάδες 6+6

Λύση

α)

$$\left(\frac{\alpha+\beta}{2}\right)^2 \geq \alpha\beta \Leftrightarrow \frac{(\alpha+\beta)^2}{4} \geq \alpha\beta \Leftrightarrow (\alpha+\beta)^2 \geq 4\alpha\beta \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2 \geq 4\alpha\beta \Leftrightarrow \alpha^2 - 2\alpha\beta + \beta^2 \geq 0 \Leftrightarrow (\alpha - \beta)^2 \geq 0$$

β)

$$\alpha^2 + \beta^2 - 2\alpha + 2\beta + 2 \geq 0 \Leftrightarrow \alpha^2 - 2\alpha + 1 + \beta^2 + 2\beta + 1 \geq 0 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow (\alpha - 1)^2 + (\beta + 1)^2 \geq 0$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \neq 0$ ισχύει:

$$\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 = 4$$

Μονάδες 5

Λύση

$$\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 = x^2 + 2x \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \left(x^2 - 2x \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}\right) = \\ = \cancel{x^2} + 2 + \frac{\cancel{1}}{\cancel{x^2}} - \cancel{x^2} + 2 - \frac{\cancel{1}}{\cancel{x^2}} = 4$$

Γ2. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης:

$$\left(2017 + \frac{1}{2017}\right)^2 - \left(2017 - \frac{1}{2017}\right)^2$$

Μονάδες 3

Λύση

Από το ερώτημα Γ1 γνωρίζουμε ότι $\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 = 4$ για κάθε $x \neq 0$, άρα για $x = 2017$ έχουμε:

$$\left(2017 + \frac{1}{2017}\right)^2 - \left(2017 - \frac{1}{2017}\right)^2 = 4$$

Γ3. Δίνεται η παράσταση: $A = |3x - 6| + 2$, όπου x πραγματικός αριθμός.

α) Να αποδείξετε ότι:

i) για κάθε $x \geq 2$, $A = 3x - 4$

ii) για κάθε $x < 2$, $A = 8 - 3x$

Λύση

i) για κάθε $x \geq 2 \Leftrightarrow x-2 \geq 0 \Leftrightarrow 3x-6 \geq 0$, άρα $A = |3x-6|+2 = 3x-6+2 = 3x-4$

ii) για κάθε $x < 2 \Leftrightarrow x-2 < 0 \Leftrightarrow 3x-6 < 0$, άρα
 $A = |3x-6|+2 = -3x+6+2 = -3x+8$

β) Αν για τον x ισχύει ότι $x \geq 2$, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{9x^2-16}{|3x-6|+2} = 3x+4$$

Μονάδες 4

Λύση

Για $x \geq 2$ έχουμε:

$$\frac{9x^2-16}{|3x-6|+2} = \frac{(3x)^2-4^2}{3x-4} = \frac{\cancel{(3x-4)}(3x+4)}{\cancel{(3x-4)}} = 3x+4$$

Γ4. Να λυθούν οι ανισώσεις:

α) $|x-3| \leq 4$

β) $|x-5| > 3$

Μονάδες 5

Λύση

α) $|x-3| \leq 4 \Leftrightarrow -4 \leq x-3 \leq 4 \Leftrightarrow -4+3 \leq x \leq 4+3 \Leftrightarrow -1 \leq x \leq 7 \Leftrightarrow x \in [-1,7]$

β) $|x-5| > 3 \Leftrightarrow \begin{cases} x-5 > 3 \\ x-5 < -3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > 8 \\ x < 2 \end{cases} \Leftrightarrow x \in (-\infty, 2) \cup (8, +\infty)$

ΘΕΜΑ Δ

Αν για τους πραγματικούς αριθμούς x, y ισχύει ότι $1 < x < 3$ και $2 < y < 5$ τότε:

Δ1. Να αποδείξετε ότι $0 < 3y-2x < 13$.

Μονάδες 4

Λύση

$$\left. \begin{array}{l} 1 < x < 3 \Leftrightarrow -6 < -2x < -2 \\ 2 < y < 5 \Leftrightarrow 6 < 3y < 15 \end{array} \right\} \begin{array}{l} (+) \\ \Leftrightarrow 0 < 3y-2x < 13 \end{array}$$

Δ2. Να γράψετε την παράσταση $A = |x-3| + |3y-2x| - |2-y|$ χωρίς τις απόλυτες τιμές.

Μονάδες 8

Λύση

Έχουμε:

- $x < 3 \Leftrightarrow x - 3 < 0$, άρα $|x - 3| = -x + 3$
- $0 < 3y - 2x < 13$, άρα $|3y - 2x| = 3y - 2x$
- $y > 2 \Leftrightarrow y - 2 > 0$, άρα $|y - 2| = y - 2$

Επομένως:

$$\begin{aligned}A &= |x - 3| + |3y - 2x| - |2 - y| \Rightarrow \\A &= -x + 3 + 3y - 2x - (y - 2) \Leftrightarrow \\A &= -x + 3 + 3y - 2x - y + 2 \Leftrightarrow \\A &= -3x + 2y + 5\end{aligned}$$

Δ3. Δίνεται η παράσταση $B = \frac{(\sqrt{x-1})^2 \cdot \sqrt{(x-1)^2} \cdot \sqrt{(x-3)^2}}{(\sqrt{x-1} - \sqrt{x}) \cdot \sqrt[3]{(x-1)^3} \cdot x \cdot \left(1 - \frac{3}{x}\right)}$. Να αποδείξετε ότι

$$B = \frac{1-x}{\sqrt{x-1} - \sqrt{x}}.$$

Μονάδες 4

Λύση

$$\begin{aligned}B &= \frac{(\sqrt{x-1})^2 \cdot \sqrt{(x-1)^2} \cdot \sqrt{(x-3)^2}}{(\sqrt{x-1} - \sqrt{x}) \cdot \sqrt[3]{(x-1)^3} \cdot x \cdot \left(1 - \frac{3}{x}\right)} \Leftrightarrow \\B &= \frac{(x-1) \cdot |x-1| \cdot |x-3|}{(\sqrt{x-1} - \sqrt{x}) \cdot (x-1) \cdot (x-3)} \begin{matrix} x > 1 \\ \Leftrightarrow \\ x < 3 \end{matrix} \\B &= \frac{(x-1) \cdot \cancel{(x-1)} \cdot (3-x)}{(\sqrt{x-1} - \sqrt{x}) \cdot \cancel{(x-1)} \cdot (x-3)} \Leftrightarrow \\B &= -\frac{(x-1) \cdot \cancel{(x-3)}}{(\sqrt{x-1} - \sqrt{x}) \cdot \cancel{(x-3)}} \Leftrightarrow \\B &= -\frac{x-1}{\sqrt{x-1} - \sqrt{x}}\end{aligned}$$

Δ4. Να μετατρέψετε την παράσταση B σε ισοδύναμη με ρητό παρανομαστή.

Μονάδες 4

Λύση

Έχουμε:

$$B = -\frac{1-x}{\sqrt{x-1}-\sqrt{x}} = -\frac{(1-x)(\sqrt{x-1}+\sqrt{x})}{(\sqrt{x-1}-\sqrt{x})(\sqrt{x-1}+\sqrt{x})} = -\frac{(1-x)(\sqrt{x-1}+\sqrt{x})}{\sqrt{x-1}^2-\sqrt{x}^2} =$$
$$= -\frac{(1-x)(\sqrt{x-1}+\sqrt{x})}{x-1-x} = -(1-x)(\sqrt{x-1}+\sqrt{x})$$

Δ5. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης $\frac{B \cdot (\sqrt{x-1}-\sqrt{x})}{A+2x-2y-4}$, όπου A και B οι παραστάσεις των προηγούμενων ερωτήσεων.

Μονάδες 5

Λύση

$$\frac{B \cdot (\sqrt{x-1}-\sqrt{x})}{A+2x-2y-4} = \frac{\frac{(x-1)}{(\sqrt{x-1}-\sqrt{x})} \cdot (\sqrt{x-1}-\sqrt{x})}{-3x+2y+5+2x-2y-4}} =$$
$$= -\frac{(1-x)}{1-x} = -1$$

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 3 ΩΡΕΣ

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ